

[Lorentzen.]

på det område? Det har ikke noget at gøre med at skaffe nye boliger.

Vi er egentlig heller ikke tilhængere af den store forskel med hensyn til m²-tilskuddet. Boligselskaberne skal favoriseres på en så fantastisk måde i forhold til alle andre, at de selv ved en ombygning skal have 6 kr. 50 øre pr. m² i tilskud, og de kan også få statslån dertil. Private kan kun få 2 kr. pr. m².

Det sværeste for den højtærede boligminister bliver vel nok at forklare, at staten skal rykke tilbage med sine prioriteter, for at der kan sættes nye lån ind. Jeg kan nok fremføre nogle almindelige pæne betragtninger, og det kan den højtærede boligminister formentlig også, men i al almindelighed plejer man ikke uden videre, når lånene ikke er meget gamle, at rykke tilbage for at sætte nye lån ind. Den højtærede boligminister vil måske være så venlig at fortælle en lille smule om, hvordan den bestemmelse tænkes administreret. Hvis man kan sætte nye lån ind alene som følge af inflation eller som følge af, at ejendommen er blevet sat op i ejendomsskyld, er man på grænsen af det forsvarlige. I forvejen er man oppe på en belåningsprocent, som er ud over alle grænser. Skulle man så ydermere året efter kunne tillade, at prioriteter kunne rykke ind foran staten? Man plejer, når man sidder som tredjeprioritetshaver, at betragte sin retsstilling således, at den vil blive forbedret, efterhånden som de foranstående prioriteter bliver afdraget, hvis man ikke selv får noget afdrag på sin prioritet. Jeg kan se af lovforslaget og ændringsforslagene, at det nok er meningen, der skal være en almindelig adgang for boligministeren til at give rykningstilladelse. Jeg må straks sige, at denne rykningstilladelse har jeg og mit parti ingen tillid til, for det er i virkeligheden et skråplan at komme ind på: ikke at have ganske faste kriterier for, hvornår man skal rykke tilbage.

Vi må i det hele taget vende os imod den forskelsbehandling, der finder sted mellem det private byggeri og det sociale boligbyggeri. Det sociale boligbyggeri skal ikke have enehæredømmet, det egner det sig ikke til. De sociale boligselskaber har sikkert haft deres mission; jeg skal ikke

sige andet, end at de sikkert har gjort et godt og dygtigt arbejde, og for min skyld må de inderlig gerne blive ved med at udvikle sig, men jeg tror bare ikke, det er forsvarligt længere, at det sker ved kunstige midler og ved en forskelsbehandling af det omfang, som her er tale om. Jeg kender ikke nærmere, om jeg så må sige, de økonomiske regler for, hvilke håndværkere der får lov til at arbejde for det sociale boligbyggeri, f. eks. her i København, hvilke leverandører der er o. s. v.; men jeg ved, der er en lang række spørgsmål, som mange i virkeligheden gerne vil have klarhed over. Jeg siger ikke, at der er noget som helst forkert ved det, men jeg holder på, at den lille håndværker har meget få chancer inden for det sociale boligbyggeri, i hvert fald i Storkøbenhavn og omegn.

Jeg omtalte før, at boligministeriet har regnet ud, at der i en boligmasse, som omfatter ca. 90 pct. af det sociale byggeris samlede boligmasse, i dag kun henstår godt 9 mill. kr. på de fonds, som det var meningen skulle bruges til byggeri. Vi har også fra det høje ministerium fået at vide, at de ikke er likvide i øjeblikket. Vi har ikke noget imod, at der kommer erstatnings-ejendomme for de kondemnerede og saneringsmodne ejendomme, det anser vi for en sund tankegang, og vi vil lige så gerne som den høje regering have, at folk skal bo i sunde og gode boliger til overkommelige priser. Vi har som sagt intet imod, at boligministeren får bemyndigelse til at erstatte saneringsmodne ejendomme, og heller ikke har vi noget imod, at der ydes lån til de 500 lejligheder for virksomheder, der flytter rundt; det kan være nødvendigt at få nogle flere lejligheder, hvis der opstår en stor ny virksomhed.

Så er der en helt anden kategori af lejligheder — jeg ved ikke, om man har noget imod bestemmelsen derom, det er de 1 000 lejligheder, som jeg forstår er en slags forsøgslejligheder, det har jeg forstået rigtigt, ikke sandt? (*Boligministeren* [Bundvad] nikker) . . . altså 1 000 lejligheder årlig til forsøg med nye byggemetoder.

Dernæst må jeg sige, at statslån til ombygninger af den art, som forslaget indeholder, anser vi heller ikke for at være nogen statsopgave. Vi tror ikke, det volder